

Udkast i denne Samling, eller hvorledes han ellers mener, at Sagen nu skal behandles.

Justitsministeren: Paa den ærede Landsthingsmands Forespørgsel: „Næst Regjeringen i indværende Samling at indbringe det Udkast til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget, over hvilket den har indhentet det sidst afholdte islandske Althings Betænkning?“ maa jeg svare benægtende. Jeg skal tillade mig at anføre de Grunde, der bestemme Regjeringen til at give dette Svar. Den ærede Landsthingsmand har i sit nu holdte Foredrag tilstrækkelig og, som det forekommer mig, endogfaa i maadeholdne Udtryk karakteriseret den Gang, som Forfatningsagen har havt i den sidste Tid oppe paa Island og navnlig i Althinget. Den ærede Landsthingsmand har tilbageholdt Utringer, som jeg næsten havde ventet. Jeg kunde have givet ham Ret, om han endnu stærkere havde fremhævet, hvorledes Islænderne ikke alene have fastholdt det Standpunkt i statsretlig Henseende, som blev indtaget, og have fastholdt den efter Regjeringens og Rigsdagens Mening aldeles usforvarlige statsretlige Theori, som blev fremsat af dem ved Sagens Behandling i 1867, men endog nu ere gaaede yderligere, have accentueret den skarper og ere fremkomne med Paastand om, at Island i Grunden ikke har anden Forbindelse med Danmark end fælles Konge, samt have gjort Fordring paa, at Island skal betragtes som et særligt Land, med fuldkommen statsretlig Egeberettigelse med Danmark. Det er en Selvfølge, at en saadan Anskuelse og en saadan Optraeden har maattet gjøre Regjeringen overordentlig betænkkelig ved at forfølge den Vej, som var betraadt, at forsøge paa at faae Behandlingen af de særlige islandske Anliggender indrettet paa en saadan Maade, at det stemmede med den her indførte Forfatnings Grundsaetninger. Regjeringen har, som sagt, efter hele den Maade, hvorpaa Althinget har taget Sagen, maattet naere Betænkkelighe d herved. Althinget har for det Første i statsretlig Henseende og dernæst i oeconomisk Henseende lagt Anskuelse for Dagen, som Regjeringen paa ingen Maade kan billige. Det Sidste har navnlig vist sig

i den Maade, hvorpaa det har villet have de Midler anvendt, som det har meent burde stilles til dets Raadighed. Jeg skal saaledes eksempelvis nævne Forslag om Forøgelse af Antallet af Dommerne i den islandske Overret med endnu 2 Dommere, naaget der ikke er flere Sager, end at de endogfaa let vilde kunne paakjendes af een Overdommer, endvidere Forslag om Oprettelse af et selvstændigt Universitet osv. Det islandske Althing har fort sagt vist sig saa lidet tilbøieligt til at tagtage en fornuftig Sparommelighed med de Midler, som deels staae, deels kunde ventes at ville staae til dets Raadighed, at Regjeringen allerede af den Grund har maattet naere Betænkkelighe ved at indrømme Islænderne fuldstændig constitutionel Frihed i Bestyrelsen af deres særlige Anliggender. Men det kan derhos heller ikke andet end være betænkeligt, saalænge saadanne separatistiske Tendenser kunne gjøre sig gjældende som de, der ere fremtraadte deroppe, at udruste den Forsamling, i hvilken de komme til Orde, med en endnu større Myndighed. Endelig har jo, og det er Hovedsagen, Althinget selv paa det Indstændigste indstillet, at, naar det af samme udarbejdede Forfatningsudkast — som, hvad jeg allerede før nævnte, endog gaaer videre end det Udkast, som blev udarbejdet i 1867, og endnu tydeligere søger at pointere, hvad Islænderne kalde deres statsretlige Egeberettigelse med Danmark — ikke af Kongen maatte blive stadfæstet ordret, saaledes som det var affattet, der da slet ikke maatte blive givet nogen Forfatningslov, og at navnlig det af Regjeringen forelagte Forfatningsudkast ikke maatte udkomme som Lov for Island. Efter alt dette har Regjeringen paa ingen Maade turdet tilraade Hans Majestæt at lade Forfatningsudkastet for Islands særlige Anliggender emanere som Lov, ikke engang i den Stillelse, i hvilken det blev forelagt for Althinget fra Regjeringens Side. Men dermed bortfalder efter Regjeringens Opfattelse ogsaa Grunden til at fremme den anden Sag, den Sag, som den ærede Landsthingsmand udtrykkelig nylig nævnte, nemlig Udkastet angaaende Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget. Det forekommer mig, som om den ærede Lands-